

Rangárþing eystra

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit**bls.**

Skýrsla og áritun sveitarstjóra, byggðaráðs og sveitarstjórnar	2
Áritun óháðs endurskoðanda	3 - 4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6 - 7
Sjóðstreymi	8
Skýringar	9 - 26

Rangárþing eystra
kennitala: 470602-2440
Austurvegi 4, 860 Hvolsvöllur

Skýrsla og áritun sveitarstjóra, byggðaráðs og sveitarstjórnar

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A hluta annarsvegar og B hluta hinsvegar. Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum en í B hluta eru fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Heildarvelta sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta 2018 nam 1.937 m.kr. og er 183 m.kr. yfir áætlun. Skatttekjur sveitarfélagsins samtals námu 1.131 m.kr. og voru 48 m.kr. yfir áætlun. Samtals námu rekstrartekjur A hluta 1.802 m.kr. en áætlun gerði ráð fyrir 1.662 m.kr.

Rekstrarniðurstaða A hluta er jákvæð um fjárhæð 250 m.kr. en áætlun gerði ráð fyrir jákvæðri rekstrarniðurstöðu að fjárhæð 31 m.kr. Rekstrarniðurstaða samantekinna reikningsskila sveitarfélagsins er jákvæð um fjárhæð 296 m.kr. og er afkoman 240 m.kr. betri en áætlun gerði ráð fyrir.

Fjöldi ársverka á árinu var 115.

Það er álit sveitarstjórnar að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu sveitarfélagsins í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Íbúafjöldi Rangárþings eystra 1. desember 2017 var 1.801 en var þann 1. desember 2018 1.925. Íbúum fjölgaði um 124.

Ársreikningur Rangárþings eystra fyrir árið 2018 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Hvolsvelli, 16. maí 2019

Sveitarstjóri:

Byggðaráð:

Ársreikningur Rangárþings eystra fyrir árið 2018 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011. Ársreikningurinn er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Hvolsvelli, 6. júní 2019

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Rangárþings eystra

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Rangárþings eystra fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu sveitarstjórnar og sveitarstjóra, ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2018, efnahag þess 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur, og að skýrsla sveitarstjórnar og sveitarstjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð sveitarfélaginu samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfylfum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að meta hæfi sveitarfélagsins til áframhaldandi starfsemi og semja ársreikning sveitarfélagsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema mat þeirra sé að áframhaldandi starfsemi sé ekki möguleg. Stjórnendum sveitarfélagsins ber að setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Sveitarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með áliti okkar. Nægjanleg víska er mikil víska en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Hvolsvelli, 6. júní 2019

PricewaterhouseCoopers ehf.

Berglind Hákonardóttir

Berglind Hákonardóttir
löggiltur endurskoðandi

Ólafur Gestsson

Ólafur Gestsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2018

	Skýr	Sveitarsjóður A-hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
		2018	Fjárh.áætl.	2017	2018	Fjárh.áætl.	2017
Rekstrartekjur	2						
Skatttekjur		1.135.085	1.086.537	1.011.779	1.130.883	1.082.947	1.007.580
Framlög jöfnunarsjóðs		433.045	406.776	449.212	433.045	406.776	449.212
Aðrar tekjur		233.950	168.550	244.850	373.554	264.983	346.388
		<u>1.802.080</u>	<u>1.661.863</u>	<u>1.705.841</u>	<u>1.937.481</u>	<u>1.754.706</u>	<u>1.803.180</u>
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	3	890.218	899.073	905.123	890.326	899.373	905.123
Annar rekstrarkostnaður		651.647	648.714	644.600	706.630	683.190	691.437
		<u>1.541.865</u>	<u>1.547.787</u>	<u>1.549.723</u>	<u>1.596.956</u>	<u>1.582.563</u>	<u>1.596.559</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		260.215	114.076	156.118	340.525	172.143	206.621
Afskriftir	6	(71.797)	(78.533)	(61.275)	(82.652)	(91.090)	(71.850)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða		188.418	35.543	94.843	257.873	81.053	134.771
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4	61.191	(4.534)	12.509	39.049	(25.548)	(7.712)
Rekstrarniðurstaða fyrir skatta		249.609	31.009	107.352	296.922	55.505	127.059
Reiknaður tekjuskattur	13	0	0	0	(951)	0	(898)
	5	<u>249.609</u>	<u>31.009</u>	<u>107.352</u>	<u>295.971</u>	<u>55.505</u>	<u>126.161</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir	Skýr.	Sveitarsjóður A-hluti		Samantekin reikningskil A og B hluti	
		2018	2017	2018	2017
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:	6				
Fasteignir og lóðir		2.098.411	1.676.555	2.232.162	1.821.336
Veitu-, gatna- og ljósleiðarakerfi		340.663	152.425	432.774	249.454
Vélar, áhöld og tæki		60.347	50.144	60.485	50.283
		<u>2.499.421</u>	<u>1.879.124</u>	<u>2.725.421</u>	<u>2.121.072</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Eignarhlutir í félögum	7	229.486	222.109	229.486	222.109
Tekjuskattsinn eign	13	0	0	1.251	1.203
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	8	48.933	59.062	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	11	152.084	0	152.084	0
		<u>430.504</u>	<u>281.170</u>	<u>382.821</u>	<u>223.312</u>
Fastafjármunir samtals		2.929.925	2.160.294	3.108.243	2.344.384
Veltufjármunir					
Vörubirgðir		451	350	451	350
Óinnheimtar skatttekjur	9	126.073	98.325	126.073	98.325
Næsta árs afb. eigin fyrirtækja	8	12.168	11.365	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	11	5.825	0	5.825	0
Viðskiptakröfur á eigin fyrirtæki		86.772	118.275	0	0
Aðrar skammtímakröfur	9	161.584	94.989	170.217	99.762
Handbært fé		20.942	150.135	20.942	150.135
		<u>413.814</u>	<u>473.439</u>	<u>323.507</u>	<u>348.572</u>
Eignir samtals		<u>3.343.739</u>	<u>2.633.734</u>	<u>3.431.750</u>	<u>2.692.956</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eigið fé og skuldir	Skýr.	Sveitarsjóður A-hluti		Samantekin reikningsskil A og B hluti	
		2018	2017	2018	2017
Eigið fé					
Eigið fé	10	2.391.185	2.084.522	2.283.011	1.929.986
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	11	139.666	131.011	139.666	131.011
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	12	477.049	139.779	675.789	350.289
Skammtímaskuldir					
Bankareikningslán		53.537	0	53.537	0
Næsta árs afb. langtímaskulda	12	66.505	46.675	71.628	51.881
Næsta árs afb. lífeyrisskuldb.	11	3.399	2.882	3.399	2.882
Skuldir við eigin fyrirtæki		9.686	3.922	0	0
Fyrirframinnheimtar tekjur		12.018	13.745	12.018	13.745
Aðrar skammtímaskuldir		190.694	211.197	191.703	212.217
Ógreidd opinber gjöld	13	0	0	999	946
		<u>335.839</u>	<u>278.422</u>	<u>333.284</u>	<u>281.670</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		952.554	549.212	1.148.739	762.970
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>3.343.739</u></u>	<u><u>2.633.734</u></u>	<u><u>3.431.750</u></u>	<u><u>2.692.956</u></u>
Aðrar upplýsingar	14-19				

Sjóðstreymi ársins 2018

	Sveitarsjóður A-hluti			Samantekin reikningskil A og B hluti		
	2018	Fjárh.áætl.	2017	2018	Fjárh.áætl.	2017
Rekstrarhreyfingar						
Hreint veltufé frá rekstri:						
Rekstrarniðurstaða	249.609	31.009	107.352	295.971	55.505	126.161
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir	71.797	78.533	61.275	82.652	91.090	71.850
Verðbætur	12.161	10.000	2.164	20.866	18.121	7.381
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	12.404	6.000	7.848	12.404	6.000	7.848
Söluhagnaður	(643)	0	0	(26.683)	0	0
Breyting tekjuskattsinnæignar	0	0	0	(48)	0	(48)
	<u>345.330</u>	<u>125.542</u>	<u>178.640</u>	<u>385.162</u>	<u>170.716</u>	<u>213.192</u>
Breyting rekstrart. eigna- og skuldaliða:						
Vörubirgðir	(101)	0	1.644	(101)	0	1.644
Óinnheimtar skatttekjur	(27.748)	0	(2.069)	(27.748)	0	(2.069)
Aðrar skammtímakröfur	(66.596)	0	8.031	(70.455)	0	8.256
Fyrirframgreitt framlag til Brúar	(157.909)	(157.909)	0	(157.909)	(157.909)	0
Skammtímaskuldir	(22.231)	(81.003)	92.478	(22.187)	(81.003)	92.295
Greiðslur v. lífeyrisskuldbindingar	(3.233)	0	(2.850)	(3.233)	0	(2.850)
	<u>(277.817)</u>	<u>(238.912)</u>	<u>97.234</u>	<u>(281.632)</u>	<u>(238.912)</u>	<u>97.276</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)	<u>67.513</u>	<u>(113.370)</u>	<u>275.874</u>	<u>103.530</u>	<u>(68.196)</u>	<u>310.468</u>
Fjárfestingahreyfingar						
Kaupverð varanlegra rekstrarfj.	(635.398)	(375.000)	(285.506)	(635.654)	(384.000)	(292.492)
Söluverð varanlegra rekstrarfj.	1.000	0	0	32.390	0	0
Kaupverð fjárfestinga	(7.377)	(20.000)	(7.373)	(7.377)	(20.000)	(7.373)
Langtímakr. eigin fyrirtæki, breyting	11.616	10.911	10.808	0	0	0
	<u>(630.159)</u>	<u>(384.089)</u>	<u>(282.071)</u>	<u>(610.641)</u>	<u>(404.000)</u>	<u>(299.865)</u>
Fjármögnunarhreyfingar						
Viðskiptastaða eigin fyrirt., breyting	37.267	18.574	11.804	0	0	0
Tekin ný langtímalán	400.000	400.000	0	400.000	400.000	0
Afborganir langtímalána	(57.351)	(52.825)	(49.002)	(75.619)	(59.515)	(53.998)
Skammtíma bankalán, (yfirdráttur)	53.537	0	0	53.537	0	0
	<u>433.454</u>	<u>365.749</u>	<u>(37.198)</u>	<u>377.918</u>	<u>340.485</u>	<u>(53.998)</u>
Lækkun á handbæru fé	<u>(129.193)</u>	<u>(131.710)</u>	<u>(43.395)</u>	<u>(129.193)</u>	<u>(131.711)</u>	<u>(43.395)</u>
Handbært fé í ársbyrjun	150.135	150.135	193.530	150.135	150.135	193.530
Handbært fé í árslok	<u>20.942</u>	<u>18.425</u>	<u>150.135</u>	<u>20.942</u>	<u>18.424</u>	<u>150.135</u>

Skýringar

1. Helstu reikningsskilaaðferðir

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Rangárþing eystra er sveitarfélag á suðurlandi og voru íbúar 1.925 þann 1. desember 2018. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Austurvegi 4, Hvolsvelli.

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Til sveitarsjóðs (A hluta), telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Er þar um að ræða aðalsjóð, eignasjóð og þjónustustöð. Til B hluta teljast stofnanir og fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu Rangárþings eystra, en rekstur þessara fyrirtækja og stofnana er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru Félagslegar íbúðir, Leiguíbúðir, Vatnsveita, Hitaveita og Fráveita.

Við gerð reikningsskilanna samkvæmt settum reikningsskilareglum þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.2 Samantekinn ársreikningur

Ársreikningur sveitarsjóðs (A hluta) og samstæðu (A og B hluta) er gerður með þeim hætti að lagðir eru saman sambærilegir liðir eigna, skulda, tekna og gjalda úr ársreikningum einstakra fyrirtækja og stofnana en öllum innbyrðis viðskiptum, inneignum og skuldum er eytt.

1.3 Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð breyting á niðurfærslu vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna teljast útsvar, fasteignaskattur, lóðarleiga og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Sala vöru og þjónustu er færð til tekna í rekstrarreikningi að frádregnum afslætti og virðisaukaskatti. Tekjufærslan er miðuð við afhendingartíma.

1.4 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu skuldabréfáeignar og áfallnar vaxtatekjur vegna bankainnistæðna og viðskiptakrafna eru tekjufærðar nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

1.5 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði. Afskriftatími eignaflokka er eftirfarandi:

Fasteignir	25 - 40 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatna- og ljósleiðarkerfi	25 ár
Vélar, áhöld og tæki	5-10 ár

Afskriftir eru reiknaðar á söluári en ekki á kaupári.

Skýringar

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söliverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarmiðurstöðu. Þegar eignir eru seldar sem endurmetnar hafa verið sérstaklega, eru fjárhæðir á sérstöku endurmati meðal eigin fjár sem tilheyra viðkomandi eignum millifærðar á óráðstafað eigið fé.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann verður til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbæturnar hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími verður lengri. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Lóðir og lendum eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Á hverjum reikningsskiladegi er yfirfarið hvort gangvirði þessara eigna hafi vikið verulega frá bókfærðu verði þeirra. Sé um verulegt frávik að ræða eru þær endurmetnar. Í þessu samhengi er frávik talið verulegt ef það nemur 5% eða meira frá bókfærðu verði. Verðmatsbreytingar vegna þessa endurmats eru færðar á eiginfjárreikning.

1.6 Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum eru færð á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna virðisrýrnunar.

1.7 Tekjuskattsinneign

Með lögum um skattskyldu orkufyrirtækja nr. 50/2005 er kveðið á um að orkufyrirtæki sem höfðu verið undanþegin tekjuskatti skuli vera skattskyld frá og með árinu 2006. Hitaveita sveitarfélagsins er hluti B-hluta ársreiknings samstæðu sveitarfélagsins og gilda framangreind lög um þá starfsemi.

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema vegna liða sem færðir eru í gegnum eigið fé, þá er tekjuskatturinn færður beint á eigið fé.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundins mismunar á milli skattverðs eigna og skulda og bókfærðs verðs í ársreikningi. Frestaður tekjuskattur er metinn með því tekjuskattshlutfalli sem ætla má að verði í gildi þegar til nýtingar kemur.

1.8 Langtímakröfur

Langtímakröfur á eigin fyrirtæki eru bundin vísitölu neysluverðs. Reiknaðir vextir eru 4,5%.

1.9 Vörubirgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði.

1.10 Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar skatttekjur, aðrar kröfur og verðbréf, eru færð á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum sveitarfélagsins.

Skýringar

1.11 Handbært fé og ígildi þess

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnistæðum. Yfirdrættir á bankareikningnum eru sýndir meðal skammtímaskulda í efnahagsreikningi.

1.12 Eignir utan efnahagsreiknings

Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum sem áður hefur verið gjaldfærð er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

1.13 Lífeyrisskuldbindingar

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar í árslok 2018. Breyting á skuldbindingunni er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu nr. 11.

1.14 Verðtryggðar eignir og skuldir

Verðtryggðar eignir og skuldir eru umreiknaðar miðað við vísitölur sem tóku gildi í ársbyrjun 2019. Áfallnar verðbætur á höfuðstól eigna og skulda er færður í rekstrarreikning.

1.15 Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2018 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, yfirliti um sjóðstreymi og skýringum.

1.16 Breytingar á samanburðartölum

Þar sem það hefur átt við hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2018	Áætlun	2018	Áætlun
Skatttekjur:				
Útsvör	969.420	928.315	969.420	928.315
Fasteignaskattar	150.953	144.362	146.751	140.772
Lóðarleiga	14.712	13.860	14.712	13.860
	1.135.085	1.086.537	1.130.883	1.082.947
Framlög Jöfnunarsjóðs:				
Útgjaldajöfnunarframlag	240.504	223.081	240.504	223.081
Framlag vegna grunnskóla	94.650	95.360	94.650	95.360
Framlag vegna lækkunar fasteignaskatta	83.889	74.905	83.889	74.905
Önnur framlög	14.002	13.430	14.002	13.430
	433.045	406.776	433.045	406.776
Skatttekjur samtals	1.568.130	1.493.313	1.563.928	1.489.723
Aðrar tekjur	233.950	168.550	373.554	264.983
Rekstrartekjur samtals	1.802.080	1.661.863	1.937.481	1.754.706
Íbúafjöldi	1.925	1.801	1.925	1.801
Skatttekjur á íbúa	815	829	812	827

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2018	Áætlun	2018	Áætlun
Laun	698.779	708.999	698.870	709.239
Launatengd gjöld	173.041	177.250	173.059	177.310
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	12.404	7.000	12.404	7.000
Framlög Brú lífeyrissjóður (sjá skýr. 11)	5.993	5.824	5.993	5.824
	890.218	899.073	890.326	899.373

Laun sveitarstjórnar og sveitarstjóra námu 40,2 mkr. á árinu 2018 til samanburðar við 28,9 mkr. á árinu 2017.

Stöðugildi í árslok 2018 voru 113 en fjöldi ársverka á árinu var 115.

Til samanburðar voru stöðugildi í árslok 2017 106 en fjöldi ársverka á árinu 2017 var 112.

Skýringar

4. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2018	Áætlun	2018	Áætlun
Vaxtatekjur og verðbætur	4.956	7.859	4.963	7.859
Arður af eignarhlutum	6.564	5.249	6.564	5.249
Framlag frá Héraðsnefnd	72.152	0	72.152	0
Fjármagnstekjuskattur	(1.981)	0	(1.981)	0
Vaxtagjöld og verðbætur	(30.264)	(25.991)	(42.648)	(38.656)
Vextir frá eigin fyrirtækjum	9.765	8.349	0	0
	61.191	(4.534)	39.049	(25.548)

5. Heildaryfirlit um rekstur

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Áætlun
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	0	1.593.977	1.593.977	1.515.643
Félagsþjónusta	101.651	1.200	(100.451)	(109.270)
Heilbrigðismál	1.699	0	(1.699)	(1.600)
Fræðslu- og uppeldismál	910.761	71.197	(839.563)	(868.360)
Menningarmál	155.325	15.994	(139.331)	(137.297)
Æskulýðs- og íþróttamál	205.467	51.645	(153.821)	(156.129)
Brunamál og almannavarnir	22.567	111	(22.456)	(24.810)
Hreinlætismál	71.658	40.495	(31.163)	(23.368)
Skipulags- og byggingarmál	55.630	15.208	(40.421)	(40.203)
Umferðar- og samgöngumál	26.198	1.095	(25.103)	(34.717)
Umhverfismál	33.069	1.199	(31.869)	(37.640)
Atvinnumál	23.888	8.839	(15.049)	(16.986)
Sameiginlegur kostnaður	199.371	7.641	(191.730)	(174.880)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	18.397	0	(18.397)	(12.824)
Fjármagnsliðir	2.419	152.640	150.220	73.653
Aðalsjóður samtals	1.828.099	1.961.241	133.142	(48.789)
Eignasjóður				
Eignasjóður	217.807	346.289	128.482	112.722
Þjónustustöð	83.717	71.703	(12.014)	(32.924)
Millifærslur í A hluta	(424.513)	(424.513)	0	0
Sveitarsjóður samtals	1.705.111	1.954.720	249.609	31.009
Sjóðir				
Félagslegar íbúðir	13.512	12.068	(1.444)	(2.980)
Leiguíbúðir	21.441	39.168	17.727	(9.893)
Vatnsveita	42.249	54.828	12.579	18.700
Skógaveitan	2.720	4.441	1.721	1.247
Fráveita	13.320	29.098	15.778	17.422
Millifærslur í B hluta	(4.202)	(4.202)	0	0
Sjóðir í B-hluta samtals	89.040	135.401	46.361	24.496
Samantekin reikningsskil samtals	1.794.150	2.090.121	295.971	55.505

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir þeirra sem reiknaðar eru sem fastur hundraðshluti, greinast þannig:

Sveitarsjóður:	Fasteignir og lóðir	Gatna- og ljósl. kerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð í ársbyrjun	2.818.228	196.919	121.506	3.136.653
Afskrifað samtals í ársbyrjun	(1.141.673)	(44.494)	(71.362)	(1.257.529)
Bókfært verð í ársbyrjun	1.676.555	152.425	50.144	1.879.124
Viðbót á árinu	417.314	297.906	22.194	737.414
Innheimt gatnagerða- og tengigjöld	0	(41.666)	0	(41.666)
Frádragnir styrkir	0	(60.350)	0	(60.350)
Endurmat lóða skv. álit 2/2010	57.054	0	0	57.054
Selt á árinu	0	0	(357)	(357)
Afskrifað á árinu	(52.512)	(7.651)	(11.634)	(71.797)
Bókfært verð í árslok	2.098.411	340.663	60.347	2.499.421
Bókfært verð í árslok greinist þannig:				
Kostnaðarverð	3.292.596	392.809	140.126	3.825.531
Afskrifað samtals	(1.194.184)	(52.146)	(79.780)	(1.326.110)
Bókfært verð í árslok	2.098.411	340.663	60.347	2.499.421

Samantekið:	Fasteignir og lóðir	Gatna-, ljósl.- og veitukerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð í ársbyrjun	3.100.056	670.943	122.894	3.893.893
Afskrifað samtals í ársbyrjun	(1.278.720)	(421.490)	(72.611)	(1.772.821)
Bókfært verð í ársbyrjun	1.821.336	249.454	50.283	2.121.072
Viðbót á árinu	417.314	301.323	22.194	740.831
Innheimt gatnagerða- og tengigjöld	0	(44.827)	0	(44.827)
Frádragnir styrkir	0	(60.350)	0	(60.350)
Endurmat lóða skv. álit 2/2010	57.054	0	0	57.054
Selt á árinu	(5.350)	0	(357)	(5.707)
Afskrifað á árinu	(58.192)	(12.825)	(11.634)	(82.652)
Bókfært verð í árslok	2.232.162	432.774	60.485	2.725.421
Bókfært verð í árslok greinist þannig:				
Kostnaðarverð	3.564.697	867.089	141.514	4.573.301
Afskrifað samtals	(1.332.536)	(434.315)	(81.029)	(1.847.880)
Bókfært verð í árslok	2.232.162	432.774	60.485	2.725.421

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir, framhald

Fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig

	Fjárfesting 2018	Áætlun 2018
A hluti:		
Leikskóli	0	1.000
Grunnskóli	0	1.000
Félagsheimili	2.317	5.000
Söfn	0	3.000
Félagsmiðstöð	0	1.500
Ferðamannastaðir og tjaldstæði	0	3.000
Göngu- og hjólabrautir	0	4.500
Austurvegur 4	293.085	250.000
Jarðar kaup	121.912	0
	417.314	269.000
Gatnakerfi	55.519	45.000
Ljósleiðari	140.371	40.000
	195.890	85.000
Leiktæki, opin svæði	0	3.000
Austurvegur 4, húsbúnaður	7.693	0
Aðstaða íþróttamannvirkja	4.439	5.000
Bifreiðar og tæki	10.062	13.000
	22.194	21.000
Samtals A hluti	635.398	375.000
B hluti:		
Félagslegar íbúðir	0	1.000
Fráveita	390	3.000
Vatnsveita	(134)	5.000
Samtals B hluti	256	9.000
Samtals A og B hluti	635.654	384.000

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir, framhald

Vátryggingaverðmæti, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna sveitarsjóðs og B hluta stofnana, greinist þannig í árslok:

	Fasteignamat	Vátrygginga- verðmæti	Bókfært verð
Sveitarsjóður:			
Skólahúsnæði	410.800	1.319.350	238.341
Tónlistarskóli	82.750	293.550	203.260
Leikskólar	82.970	262.900	84.280
Íþróttamannvirki	240.300	855.900	348.593
Félagsheimili	386.833	1.325.300	71.233
Aðrar fasteignir	549.634	894.214	681.642
Gatna- og ljósleiðarakerfi	0	0	340.663
Vélar, áhöld og tæki	0	318.505	60.347
Lóðir og lendur	0	0	471.061
Samtals sveitarsjóður	1.753.287	5.269.719	2.499.421
	Fasteignamat	Vátrygginga- verðmæti	Bókfært verð
B-hluta stofnanir:			
Íbúðarhúsnæði	462.520	723.970	133.750
Veitukerfi	0	1.114.003	92.111
Aðrir rekstrarfjármunir	0	0	139
Samtals B-hluta stofnanir	462.520	1.837.973	226.000
Samantekið samtals	2.215.807	7.107.693	2.725.421

Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga hafa tiltekna eignir sveitarfélagsins verið gjaldfærðar og því ekki færðar í efnahagsreikning.

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerðar um viðlagatryggingu eru veitumannvirki tryggð vegna náttúruhamfara. Tryggingaverðmæti fráveitu nemur 658 mkr. og vatnsveitu 456 mkr.

Lausafjármunir

Tryggingarverð lausafjármuna greinist þannig:

Grunnskóli	80.026
Leikskóli	21.364
Íþróttamiðstöð	28.102
Félagsheimili	87.044
Fjallaskálar	5.245
Áhaldahús	18.974
Skrifstofa sveitarfélagsins	12.242
Bókasafn	25.455
Byggingafulltrúi	5.911
Annað	34.143
	318.505

Skýringar

7. Eignarhlutir í félögum

Bókfært verð eignarhluta í öðrum félögum greinist þannig:

	Eignarhlutur	Sveitarsjóður	Samantekið
Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands	0,22%	2.058	2.058
Sláturfélag Suðurlands svf - stofnsjóður A deildar	0,00%	7	7
Sláturfélag Suðurlands svf - stofnsjóður B deildar	0,38%	1.022	1.022
Katla Jarðvangur ses	17,85%	500	500
Vottunarstofan Tún ehf.	1,07%	139	139
Kaupfélag Árnesinga	3,99%	4.253	4.253
Strandarvöllur ehf.	6,57%	4.975	4.975
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf	3,13%	9.577	9.577
Rangárbakkar, hestamiðstöð Suðurlands ehf.	7,09%	5.419	5.419
Rangárhöllin ehf.	8,61%	10.253	10.253
Skeiðvangur ehf.	37,08%	10.000	10.000
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	1,67%	147.855	147.855
Landskerfi bókasafna hf	0,14%	211	211
Háskólafélag Suðurlands ehf.	7,82%	5.930	5.930
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs.	50,14%	27.285	27.285
		229.486	229.486

8. Langtímakröfur

Langtímakröfur á eigin fyrirtæki í B hluta:

Staða verðbréfaeignar í ársbyrjun	70.427
Afborgun á árinu	(11.616)
Verðbætur	2.290
Staða verðbréfaeignar í árslok	61.101
Næsta árs afborganir	(12.168)
	48.933

Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:

Árið 2019	12.168
Árið 2020	12.715
Árið 2021	13.309
Árið 2022	2.856
Árið 2023	2.985
Síðar	17.068
	61.101

Skýringar

9. Skammtímakröfur

Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna og annarra viðskiptakrafna greinist þannig:

	Sveitarsjóður	Samantekið
Afskriftareikningur í ársbyrjun	59.100	59.100
Breyting afskriftaframlags á árinu	(500)	(500)
Afskriftareikningur í árslok	58.600	58.600

10. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	Sveitarsjóður	Samantekið
Eigið fé í ársbyrjun	2.084.522	1.929.986
Endurmat lóða skv. álit 2/2010	57.054	57.054
Rekstrarniðurstaða ársins	249.609	295.971
Eigið fé í árslok	2.391.185	2.283.011

11. Lífeyrisskuldbinding

Áfallin lífeyrisskuldbinding er færð í ársreikninginn. Um er að ræða áætlaðan hluta launagreiðanda í áfallinni lífeyrisskuldbindingu vegna starfsmanna Rangárþings eystra í B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Útreikningurinn, sem miðast við árslok 2018, er gerður af tryggingafræðingi eftir sömu forsendum og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Hlutur launagreiðenda er áætlaður 50,2%.

Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	133.893
Greiddur lífeyrir	(3.233)
Reiknuð breyting ársins	12.404
Lífeyrisskuldbinding í árslok	143.065
Áætlun næsta árs greiðsla	(3.399)
Skuldbinding til eins árs eða lengur	139.666

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2019-2023	23.036
Árin 2024-2028	32.518
Árin 2029-2033	32.778
Síðar	54.733
	143.065

Skýringar

11. Lífeyrisskuldbinding, framhald

Uppgjör við Brú lífeyrissjóð vegna A-deildar

Þann 19. september 2016 gerðu Bandalag háskólamanna, BSRB og Kennarasamband Íslands, annars vegar og fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga hins vegar, með sér samkomulag um breytingar á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna. Breytingarnar voru samþykktar á Alþingi með lögum nr. 127/2016 en þær fela meðal annars í sér breytingu á réttindaávinnslu lífeyrisréttinda í A-deild LSR og Brúar (Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga) úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda, auk þess sem lífeyristökualdur er hækkaður úr 65 árum í 67 ár. Við breytingar eru réttindi virkra sjóðsfélaga tryggð með sérstökum framlögum til sjóðanna af hálfu launagreiðenda.

Samhliða því gerðu fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga með sér samning um fjármögnun lífeyrisskuldbindinga A-deilda LSR og Brúar með fjárframlögum til sjóðanna, dags. 19. september 2016. Samkvæmt 8. gr. samningsins var hann gerður meðal annars með þeim fyrirvara að hann skyldi öðlast gildi gagnvart einstökum sveitarfélögum og aðilum þeim tengdum við samþykkt stjórna viðkomandi aðila á uppgjöri þeirra á skuldbindingum sem myndast í A-deild Brúar.

Á árinu 2017 voru samþykkt bráðabirgðaákvæði (nr. 792/2017) við reglugerð nr. 1212/2015 þar sem mælt er fyrir um reikningshaldslega meðferð ofangreinds uppgjors.

Í janúar 2018 samþykkti sveitarstjórn Rangárþings eystra samkomulag um uppgjör við Brú á grundvelli ofangreinds og var samkomulagið undirritað í apríl 2018. Uppgjörið miðaði við tryggingafræðilega stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017.

Framlög í Lífeyrisaukasjóð og Varúðarsjóð vegna uppgjorsins eru eignfærð sem fyrirframgreiddur kostnaður. Krafan er gjaldfærð á 20 árum vegna Varúðarsjóðs og 30 árum vegna Lífeyrisaukasjóðs og er gjaldfærsla ársins alls 5,8 mkr. færð í rekstur meðal launa og launatengdra gjalda.

Að auki er gjaldfært framlag vegna lífeyrisskuldbindinga Skólaskrifstofu Suðurlands sem greitt var í desember 2018.

Fyrirframgreiddur kostnaður greinist þannig:

Fyrirframgreiddur kostnaður meðal fastafjármuna	152.084
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna	5.825
Fyrirframgreiddur kostnaður alls	157.909

Samkvæmt breytingu á reglugerð nr. 502/2012 er heimilt að draga umrædda fyrirframgreiðslu frá við útreikning á skuldaviðmiði frá og með árinu 2018.

Skýringar

12. Langtímaskuldir

	Sveitarsjóður	Samantekið
Skuldir í íslenskum krónum:		
Staða verðtryggðra lána í ársbyrjun	186.454	402.169
Ný lántaka	400.000	400.000
Afborganir	(57.351)	(75.619)
Verðbætur	14.451	20.866
Verðtryggð lán í árslok, meðalvextir 2,98%	543.554	747.417

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2019	66.505	71.628
Árið 2020	52.399	57.655
Árið 2021	45.920	51.314
Árið 2022	47.091	52.628
Árið 2023	39.203	44.885
Síðar	292.436	469.307
	543.554	747.417

Langtímaskuldir koma þannig fram í efnahagsreikningi

Næsta árs afborganir, færðar meðal skammtímaskulda	66.505	71.628
Afborganir með gjalddaga eftir eitt ár eða síðar	477.049	675.789
	543.554	747.417

13. Skattamál

Tekjuskattsinnæign er reiknuð og færð í ársreikninginn vegna starfsemi Skógaveitu. Mismunur reiknaðs tekjuskatts samkvæmt rekstrarreikningi og þess tekjuskatts, sem reiknast af skattskyldum hagnaði ársins og fellur til greiðslu á næsta reikningsári, færist til skuldar í efnahagsreikningi sem tekjuskattsskuldbinding. Mismunur þessi stafar af því að skattskyldur hagnaður samkvæmt skattframtali miðast við aðrar forsendur heldur en hagnaður fyrir skatta samkvæmt rekstrarreikningi, og er þar í meginatriðum um að ræða tímamismun vegna innlausnar tekna og gjalda.

Tekjuskattsinnæign í ársbyrjun	1.203
Áhrif skattprósentaubreytingar úr 36% í 37,6%	53
Reiknaður tekjuskattur af rekstrarniðurstöðu ársins	(1.005)
Tekjuskattur til greiðslu 2019 vegna ársins 2018	999
Tekjuskattsinnæign í árslok	1.251

Tekjuskattsinnæign (-skuldbinding) greinist þannig á eftirfarandi liði:

Varanlegir rekstrarfjármunir	1.294
Viðskiptakröfur	(43)
	1.251

Skýringar

14. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100%	3.343.739	952.554	2.391.185
Félagslegar íbúðir	100%	60.309	123.974	(63.665)
Leiguíbúðir	100%	78.831	184.583	(105.752)
Vatnsveita	100%	47.817	30.495	17.322
Hitaveita	100%	8.921	1.019	7.902
Fráveita	100%	49.692	13.673	36.019
Millifærslur, innbyrðis staða		(157.559)	(157.559)	0
Heildarstaða sveitarfélagsins 31.12.2018		3.431.750	1.148.739	2.283.011

15. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið hefur gengið í ábyrgð vegna lántöku hjúkrunar- og dvalarheimilisins Kirkjuhvols, eftirstöðvar lána nema 448,8 m.kr. í árslok 2018. Sveitarfélagið hefur ábyrgst lántöku Sorpstöðvar Rangárvallasýslu bs., Héraðsnefndar Rangæinga og Brunavarna Rangárvallasýslu bs. ásamt Rangárþingi ytra og Ásahreppi, í hlutfalli við íbúafjölda sveitarfélaganna. Auk þess hefur sveitarfélagið ábyrgst lántöku Byggðasafnsins í Skógum og Félags- og skólabjónustunnar ásamt öðrum sveitarfélögum í Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu, í hlutfalli við íbúafjölda.

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna Tónlistarskóla Rangæinga í hlutfalli við kostnaðarþátttöku sveitarfélagsins í rekstri skólans. Skuldbinding skólans samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt í árslok 2018 er um 40,2 m.kr. Skuldbindingin er ekki færð í ársreikninginn.

16. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar

17. Lykiltölur

Lykiltölur fyrir A-hluta - 5 ára yfirlit:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Framlegð (EBITDA).....	6,9%	14,4%	9,2%	11,2%	2,2%	7,0%
Rekstramiðurstaða.....	1,9%	13,9%	6,3%	7,9%	-2,8%	2,7%
Veltufé frá rekstri.....	7,6%	19,2%	10,5%	11,7%	2,8%	8,2%
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	22,6%	35,3%	16,7%	3,9%	2,6%	3,9%
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall.....	45,3%	52,9%	32,2%	31,2%	37,6%	41,9%
Önnur hlutföll						
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	4,3	1,8	1,5	1,7	8,9	3,5
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	2,4	6,0	3,6	3,7	0,8	2,1
Veltufjárhlutfall.....	1,9	1,2	1,7	2,9	2,4	2,6
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Jafnvægisregla.....	1,9%	13,9%	6,3%	7,9%	-2,8%	2,7%
Skuldaviðmið.....	33,0%	36,7%	17,5%	5,6%	16,1%	17,9%
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Útsvar	55,9%	53,8%	51,1%	48,3%	46,0%	47,9%
Fasteignaskattur	8,7%	8,4%	7,5%	6,5%	7,4%	7,4%
Framlög Jöfnunarsjóðs	24,5%	24,0%	26,3%	28,8%	30,3%	27,6%
Lóðarleiga	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%
Skatttekjur samtals	89,9%	87,0%	85,6%	84,4%	84,5%	83,8%
Aðrar tekjur	10,1%	13,0%	14,4%	15,6%	15,5%	16,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Laun og launatengd gjöld	53,3%	48,4%	47,9%	48,7%	52,8%	50,9%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	0,8%	1,0%	5,2%	1,5%	0,8%	0,6%
Annar rekstrarkostnaður	39,0%	36,2%	37,8%	38,5%	44,2%	41,5%
Framlegð (EBITDA).....	6,9%	14,4%	9,2%	11,2%	2,2%	7,0%
Afskriftir	4,7%	4,0%	3,6%	3,8%	4,5%	4,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	0,3%	-3,4%	-0,7%	-0,4%	0,4%	-0,4%
Rekstramiðurstaða	1,9%	13,9%	6,3%	7,9%	-2,8%	2,7%
Í þúsundum króna á íbúa:						
Rekstur						
Skatttekjur	829	815	811	759	635	606
Aðrar tekjur	94	122	136	141	116	117
Laun og launatengd gjöld	(499)	(462)	(503)	(452)	(403)	(373)
Annar rekstrarkostnaður	(360)	(339)	(358)	(347)	(332)	(300)
Afskriftir	(44)	(37)	(34)	(34)	(34)	(34)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(3)	32	7	4	(3)	3
Rekstramiðurstaða	17	130	60	71	(21)	20
Efnahagur:						
Eignir	1.577	1.737	1.462	1.379	1.309	1.359
Eigið fé	1.159	1.242	1.157	1.098	1.027	1.056
Skuldir og skuldbindingar	418	495	305	280	283	303
Sjóðstreymi						
Veltufé frá rekstri	70	179	99	105	21	59
Handbært fé frá rekstri	(63)	35	153	53	43	79
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	208	330	159	35	20	28
Íbúafjöldi	1.801	1.925	1.801	1.762	1.772	1.747
Breyting frá fyrra ári%		6,9%	2,2%	-0,6%	1,4%	2,6%

Skýringar

17. Lykiltölur, framhald

Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Framlegð (EBITDA).....	9,8%	17,6%	11,5%	14,3%	5,2%	11,7%
Rekstrarniðurstaða.....	3,2%	15,3%	7,0%	9,0%	-2,0%	5,1%
Veltufé frá rekstri.....	9,7%	19,9%	11,8%	12,9%	4,5%	10,1%
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	21,9%	32,8%	16,2%	3,5%	2,9%	1,6%
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall.....	54,7%	59,3%	42,3%	42,0%	52,7%	57,5%
Önnur hlutföll						
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	4,4	2,1	2,3	2,4	8,9	4,5
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	2,9	5,1	3,9	2,7	1,2	1,7
Veltufjárhlutfall.....	1,4	1,0	1,2	2,1	1,5	1,7
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Jafnvægisregla.....	3,2%	15,3%	7,0%	9,0%	-2,0%	5,1%
Skuldaviðmið.....	51,6%	48,3%	35,5%	26,3%	43,5%	45,9%
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Útsvar	52,9%	50,0%	48,3%	45,2%	43,4%	45,1%
Fasteignaskattur	8,0%	7,6%	6,8%	5,9%	6,7%	6,7%
Framlög Jöfnunarsjóðs	23,2%	22,4%	24,9%	27,0%	28,5%	26,0%
Lóðarleiga	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%
Skatttekjur samtals	84,9%	80,7%	80,8%	78,8%	79,4%	78,5%
Aðrar tekjur	15,1%	19,3%	19,2%	21,2%	20,6%	21,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Laun og launatengd gjöld	50,5%	45,3%	49,8%	45,6%	49,8%	47,9%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	0,7%	0,6%	0,4%	1,4%	0,8%	0,6%
Annar rekstrarkostnaður	38,9%	36,5%	38,3%	38,7%	44,3%	39,9%
Framlegð (EBITDA).....	9,8%	17,6%	11,5%	14,3%	5,2%	11,7%
Afskriftir	5,2%	4,3%	4,0%	4,2%	5,1%	5,2%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	1,5%	-2,0%	0,5%	1,0%	2,2%	1,4%
Rekstrarniðurstaða	3,2%	15,3%	7,0%	9,0%	-2,0%	5,1%
Í þúsundum króna á íbúa:						
Rekstur						
Skatttekjur	827	812	809	757	633	604
Aðrar tekjur	147	194	192	204	164	165
Laun og launatengd gjöld	(499)	(463)	(503)	(452)	(403)	(373)
Annar rekstrarkostnaður	(379)	(367)	(384)	(372)	(353)	(306)
Afskriftir	(51)	(43)	(40)	(40)	(40)	(40)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(14)	20	(5)	(10)	(17)	(11)
Rekstrarniðurstaða	31	154	70	87	(16)	39
Efnahagur:						
Eignir	1.624	1.783	1.495	1.404	1.333	1.377
Eigið fé	1.092	1.186	1.072	1.000	912	935
Skuldir og skuldbindingar	532	597	424	404	420	442
Sjóðstreymi						
Veltufé frá rekstri	95	200	118	124	36	78
Handbært fé frá rekstri	(38)	54	172	71	56	97
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	213	330	162	34	20	12
Íbúafjöldi	1.801	1.925	1.801	1.762	1.772	1.747
Breyting frá fyrra ári%		6,9%	2,2%	-0,6%	1,4%	2,6%

Skýringar

17. Lykiltölur, framhald

Ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta greinist þannig í þús. kr. (á verðlagi hvers árs):

	2018	%	2017	%	2016	%
Aðalsjóður						
Skatttekjur	1.593.977	100,00%	1.484.686	100,00%	1.360.446	100,00%
Félagssjónusta	(100.451)	6,3%	(105.677)	7,1%	(88.063)	6,5%
Heilbrigðismál	(1.699)	0,1%	(1.539)	0,1%	(1.409)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(839.563)	52,7%	(803.393)	54,1%	(770.786)	56,7%
Menningarmál	(139.331)	8,7%	(140.217)	9,4%	(120.660)	8,9%
Æskulýðs- og íþróttamál	(153.821)	9,7%	(147.582)	9,9%	(138.646)	10,2%
Brunamál og almannavarnir	(22.456)	1,4%	(19.257)	1,3%	(16.332)	1,2%
Hreinlætismál	(31.163)	2,0%	(26.025)	1,8%	(26.439)	1,9%
Skipulags- og byggingamál	(40.421)	2,5%	(30.820)	2,1%	(46.081)	3,4%
Umferðar- og samgöngumál	(25.103)	1,6%	(25.110)	1,7%	(26.773)	2,0%
Umhverfismál	(31.869)	2,0%	(25.300)	1,7%	(31.257)	2,3%
Atvinnumál	(15.049)	0,9%	(16.833)	1,1%	(20.981)	1,5%
Sameiginlegur kostnaður	(191.730)	12,0%	(151.889)	10,2%	(139.354)	10,2%
Breyting lífeyrisskuldbindingar	(18.397)	1,2%	(88.852)	6,0%	(24.458)	1,8%
Fjármagnsliðir, nettó	150.220	-9,4%	77.083	-5,2%	78.469	-5,8%
Aðalsjóður samtals	133.142	91,6%	(20.725)	101,4%	(12.324)	100,9%
Aðrir sjóðir í A-hluta						
Eignasjóður	128.482	-8,1%	142.392	-9,6%	145.468	-10,7%
Þjónustustöð	(12.014)	0,8%	(14.314)	1,0%	(8.610)	0,6%
Ráðstöfun samtals	116.468	-7,3%	128.078	-8,6%	136.859	-10,1%
Rekstramiðurstaða A hluti	249.609	15,7%	107.352	7,2%	124.535	9,2%

Skýringar

18. Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2018 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Sveitarsjóður A hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Tekjur						
Skatttekjur	1.086.537	0	1.086.537	1.082.947	0	1.082.947
Framlög jöfnunarsjóðs	436.776	(30.000)	406.776	436.776	(30.000)	406.776
Aðrar tekjur	168.550	0	168.550	264.983	0	264.983
	<u>1.691.863</u>	<u>(30.000)</u>	<u>1.661.863</u>	<u>1.784.706</u>	<u>(30.000)</u>	<u>1.754.706</u>
Gjöld						
Laun og launatengd gjöld	862.331	36.742	899.073	862.631	36.742	899.373
Annar rekstrarkostnaður	626.344	22.370	648.714	660.820	22.370	683.190
	<u>1.488.675</u>	<u>59.112</u>	<u>1.547.787</u>	<u>1.523.451</u>	<u>59.112</u>	<u>1.582.563</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	203.188	(89.112)	114.076	261.255	(89.112)	172.143
Afskriftir	(78.533)	0	(78.533)	(91.090)	0	(91.090)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	124.655	(89.112)	35.543	170.165	(89.112)	81.053
Fjármagnsliðir	(9.783)	5.249	(4.534)	(30.797)	5.249	(25.548)
Rekstrarniðurstaða	<u>114.872</u>	<u>(83.863)</u>	<u>31.009</u>	<u>139.368</u>	<u>(83.863)</u>	<u>55.505</u>

Skýringar

19. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2018 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Sveitarsjóður A hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstramiðurstaða ársins	114.872	(83.863)	31.009	139.368	(83.863)	55.505
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir	78.533	0	78.533	91.090	0	91.090
Verðbætur	10.000	0	10.000	18.121	0	18.121
Breyting á skuldbindingum	6.000	0	6.000	6.000	0	6.000
Veltufé frá rekstri	209.405	(83.863)	125.542	254.579	(83.863)	170.716
Fyrirframgreiddur kostnaður	0	(157.909)	(157.909)	0	(157.909)	(157.909)
Skammtímaskuldir	0	(81.003)	(81.003)	0	(81.003)	(81.003)
	0	(238.912)	(238.912)	0	(238.912)	(238.912)
Handb.fé frá rekstri (til rekstrar)	209.405	(322.775)	(113.370)	254.579	(322.775)	(68.196)
Fjárfestingahreyfingar						
Kaupverð varanlegra rekstrarfj.	(375.000)	0	(375.000)	(384.000)	0	(384.000)
Eignarhlutir í félögum, breyting	(20.000)	0	(20.000)	(20.000)	0	(20.000)
Langtímakr. eigin stofnanir, br.	10.911	0	10.911	0	0	0
	(384.089)	0	(384.089)	(404.000)	0	(404.000)
Fjármögnunarhreyfingar						
Eigin fyrirtæki, breyting	18.574	0	18.574	0	0	0
Tekin ný langtímalán	200.000	200.000	400.000	200.000	200.000	400.000
Afborganir langtímalána	(52.825)	0	(52.825)	(59.515)	0	(59.515)
	165.749	200.000	365.749	140.485	200.000	340.485
Lækkun á handbæru fé	(8.935)	(122.775)	(131.710)	(8.936)	(122.775)	(131.711)
Handbært fé í ársbyrjun	102.150	47.985	150.135	102.150	47.985	150.135
Handbært fé í árslok	93.215	(74.790)	18.425	93.214	(74.790)	18.424